

Hitza

Esanahia

abagune	'egokiera, momentu aproposa'
abegitsu	'atsegina, abegikorra'
ahapeka	'xuxurlatuz'
aitaren batean	'lipar batean, berehala'
alaena!	'halakoa!'
alde	'diferentzia'
aldra	'jendetza, multzo nahasia'
alegia	'hau da, hots'
alta (bada)	'ordea, hala ere'
altzo	'sabela'
anabasa	'dena hankaz gora'
anda	'ohatila, arkutsa'
andari	'kamileroa''
antzeman	'igarri, nabaritu'
antzu	'fruitu eman gabe, alferrikakoa'
apeta	'guraria, nahikaria'
araztu	'garbitu, xahutu'
arestian	'lehenago, duela gutxi'
arestiko pairamen	'lehengo sufrimendua'
arranbera	'txintxirrina, zintzarria'
arrangura	'atsekabea, intzeria, kexa'
arrapataka	'atoan, arrapaladan, arineketan'
arrenka ibili	'otoizka, erreguka'
arriskuak arrisku	'beldurra gora-behera'
artean	'oraindik' (lehenaldian)

Hitza

Esanahia

artega(tu)	'urduri(tu)'
artez	'zuzen'
atoi	'zerbaiti lotuta tiraka garraiatzea'
atzera ere	'ostera ere, berriz ere'
auzi-mauzi	'arazoa, afera'
azpil	'erretilua, bandeja'
aztoratu	'asaldatu, artega, urduri'
bailegoen	'egongo balitz bezala'
barreiatu	'sakabanatu'
bederen	'behintzat, behinik behin'
begia begi, hortza ho	"ojo por ojo; diente por diente"
begiak betazal	'begiak itxita'
begitandu	'iruditu'
begitarte	'aurpegikera'
behazun	'zapore mingotseko jarioa'
(belarri) gingila	'belarriaren "lobuloa"
belu	'berandu'
beren-beregi	'apropos, berariaz'
berme	'ziurtasuna, garantia'
bero zarpail	'sargoria, bero jasanezina'
bertatik bertara	'hurbil-hurbil'
beta	'denbora, aukera'
bide	'antza denez'
bildu	'bil-bil egin, mendatu, estali'
bilu	'ilea'

Hitza	Esanahia
blai	'busti-bustirik'
brastakoan	'bat-batean'
burko	'almohada'
burusia	'manta, estalkia'
deblauki	'derrepente, bat-batean'
deitoragarri	'penagarria, auhengarria'
deliberatu	'erabaki'
demaseko	'gehiegizkoa'
dingilizka	'zintzilik, dindilizka'
dolutu	'damutu'
dorpeki	'baldarki'
durundi	'burrumba, zarata'
ebatzi	'erabaki'
egiune	'kontratua'
egoiliar	'biztanlea'
egonarri	'pazientzia, jasankortasuna'
ehun	'zapia'
emeki	'poliki-poliki, astiro'
engaiamendu	'konpromisoa'
engaiatu	'konpromisoa hartu'
eramangaitz	'jasanezina, jasangaitza'
erdietsi	'lort, eskuratu'
erkain	'erimokoa, hatz punta'
eroapen	'pazientzia, jasankortasuna'
errezel	'kortinatxo'

Hitza	Esanahia
erruki	'gupida'
errukior	'gupidatzen dena'
esangin	'esanekoa'
esku hartu	'parte hartu'
etsi	'esperantza galdu'
ez bat eta ez bi	'pentsatu eta egin'
ezbaika aritu	'eztabaidatu'
eztei	'ezkontza'
fereka	'laztana, ukitua'
galga	'balazta'
ganibet	'kutxiloa labana'
garondo	'lepagaina'
gatibatu	'interesatu, harrapatu'
gazur	'sueroa'
geniharduela	'aritzen ginen'
gerrickatu	gerria estutu, markatu
gerruntze	'kortsea, gerriko estua eta sendoa'
gibelean	'atzean'
giltzarrapo	'kandadua , sarraila'
gogaikarri, gogaitu	'aspergarria, aspertu'
gogobeterik	'ilusionaturik'
goibeldurik	'triste'
gomutatu	'gogoratu'
gorako	'okada'
gori	'oso beroa, gorri jarri arte'

Hitza	Esanahia
gorro	'kerrua, karkaixa'
gurari	'nahikaria, apeta'
gurgurka	'tripa hotsak, gosez'
haatik	'hala ere, alabaina'
habuintsu	'lerdetsu, adurti, mazkagarri'
harik eta... arte	'arte'
harrabots	'astrapala, zarata handia'
hauteman	'nabaritu, sumatu, igarri'
hazkor	'gehigorantz doana'
herra	'arrenkura, gorrotoa'
hilurren	'hilzorian, agonizatzen'
hits	'triste, goibel'
hitzordu	'konpromiso ordua, zita'
hizpide	'elkarrizketaren gaia'
hondo	'atzeko edo beheko aldea'
horma	'izotz blokea'
horratik	'hala ere'
hur	'hurbil'
hurrenez hurren	'segidan, herrestan'
hurreratu	'hurbildu, gerturatu'
hurrup egin	'edan'
idortu	'lehortu'
ihardetsi	'erantzun, arrapostu'
ihartu	'lehortu, sikatu'
ika-mika	'kalapita, sesioa'

Hitza	Esanahia
iltzatu	'iltzez josi'
imintzio	'keinua'
indarge	'indarrrik gabe'
inguru-minguru ibili	'adarretatik ibili'
intzirika	'aieneka, erostaka'
iraungi	'kadukatu'
irrikatu	'asko desiratu, irrika izan'
irrimurrika	'barre disimulatua'
irudikatu	'imajinatu'
iseka	'burlazkoa'
itolarri	'itomena'
itsasarte	"estrecho" adb.: Gibralterrekoa
itzuri	'ihes egin, erantzuna saihestu'
izan ere	'benetan, arestian esan bezala'
izeki	'piztu'
izkin egin	'saihestu, ekidin'
izukaitz	'beldurtu ezina'
jakin arren	jakinda ere, nahiz eta.... jakin
jardunaldi	'ekitaldia, lan saioa'
jazarri	'atzetik jarraiki, persegitu'
jazo	'gertatu, agitu'
jela	'horma, izotza'
jomuga	'helburua, xedea'
josi	'antolatu, lotu'
kafe hormadun	'kafe izotzez'

Hitza	Esanahia
kalakan	'berriketan'
karkaba	'kuneta, haitzebakia, barrankoa'
karraska	'hotzak eragindako hortzen zarata'
kaskamotz	'burusoila'
kasketaldi	'burugogorkeria, aldikada'
kirioak	'nerbioak'
kiskalgarria	'erregarria'
kitatu	'ordaindu'
korridore	'karrejua, pasiloa'
kuxkuxean ibili	'ikertu, jakin nahian'
labaingarri	'irristakorra'
lagata	'utzita'
laketurik	'zerbaiten plazerra sentituz'
lardestu	'lardaskatu, hondatu'
lastaira	'lastatia, belarra gordetzeko tegia'
lastamarrega	'koltxoneta puzgarria'
lastertasuna	'abiadura'
latz	'gogorra, lakatza'
lauso	'lanbroturik, malkoz beterik'
lazu	'ileak tente jarri'
legetxe	'bezalaxe'
limurtu	'zuritu, komentzitu'
lipar	'momentua, unea, eretia'
lotu	'geratu'
malenkoniatsu	'tristeia, goibela'

Hitza	Esanahia
maluta	'elur zatia'
marrantatu	"katarratu", erlastu'
mazela	'masaila, malda'
men egin	'obeditu'
mingots	'samina, gozogabea'
molokot egin	'porrot egin'
musu	'muturra, aurpegia, bisaia'
mutualdi	'isilaldia, isiltasuna'
muzin(du)	'haserrarazi, erretxindu'
narras	'herrestan, lurretik arrastaka'
nerabilen	'erabiltzen nuen'
nini	'betseina (begiaren erdiko)
nonbait	'seguraski, antza'
okaztagarri	'nazkagarria, higuingarria'
olgetan-benetan	'ez guztiz benetan, erdi txantxatan'
oratu	'hartu, heldu'
orbain	'zauri baten marka sendatua'
orban	'mantxa'
orpoz-orpo	'bata bestearen atzetik'
ostatatu	'ostatu hartu'
ostendu	'ezkutatu, gorde'
ostera ere	'berriro ere'
osterantzean	'bestela, ezpabere'
otoz-oto	'bat-batean'
otu	'bururatu'

Hitza	Esanahia
ozpindu	'garrastu, kerratu'
pairamen	'sufrimendua'
pairatu	'sufritu'
patu	'zoria, destinoa'
pertxenta	'liraina, ederra'
petral	'jasanezina'
plantak egin	'itxurak egin, "disimulatu"
promestu	'agindu, prometitu'
saihes(tu)	'baztertu, alboratu'
saihestu	'ekidin (ebitatu)'
saldo	'talde handia, multzoa'
sama	'iduna'
sano	'ederki, oso'
sapa	'sargoria, txangota'
sareta	'zursarea, pertsiana'
sarkor	'zorrotza'
sarraila	"cerradura"
satakoan	'brastakoan, bat-batean'
sigi-saga	'zeharka, ikuska-makurka'
soildu	'(pintura) galdu'
sona	'ospea, fama'
sorgor	'ezaxolatia, arduragabea'
sumatu, somatu	'antzeman, ohartu'
susmo	'irudipena, bihozkada'
-t(z)eari lotu	'-t(z)en hasi ginen'

Hitza	Esanahia
tarteka-marteka	'aldizka'
tiradera	'kajoia'
txitean-pitean	sarritan, maiz, askotan
ubide	'erretena, lubakia'
ugazaita	'aitatzat hartutako pertsona'
uger	'herdoildua'
uriola	'uholdea'
urruma	'urrueta, "garraspeando"
utikan	'kanpora'
uzkurtu	'kukubilkatu, makurtu'
xehe	'zehatza'
xume	'apala'
zakar	'ezetsegina, latza'
zalu	'bizkor, arin, agudo'
zantar	'zikina, lohia'
zantzu	'seinalea, aztarna'
zargaldu	'argaldu'
zartatu	'kolpe, brastada'
zaurgarri	'zauritu daitekeena'
zazpiak zazpietan	'azpietan zuzen, puntuan'
zeharo	'guztiz'
zein baino zein	'norgehiagoka'
zelatan	'ezkutuan'
zeritzeten	'deitzen zieten'
zerraldo	'hilik'

Hitza

Esanahia

zetzan	'etzanda zegoen'
zimiko	'imurtxia, atximurkada'
zimurtu	'tximur egin, zimeldu'
ziostan	'esaten zidan'
zirkin	'keinua, mogimendua'
zirrara	'inpresioa, hunkipena'
ziztrin	'ezdeusa, balio gutxikoa'
zohardi	'zeru garbi barea'
zotin	'hipa, zinkurina'
zurrutean ibili	'edaten'